

FIȘA DISCIPLINEI

Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare

Anul universitar 2024-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihopedagogie specială
1.4. Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare				Codul disciplinei	PLR2601	
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Lect. Univ. Dr. Cristina Bălaș-Baconschi				
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				Lect. Univ. Dr. Cristina Bălaș-Baconschi				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestru	VI	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	Felul disciplinei i DS
							Obligativitate	Obligatorie/ opțională DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	2	din care: 3.2. curs		1		3.3. seminar / laborator / proiect	2
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ cu frecvență	42	din care: 3.5. curs		14		3.6. seminar	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)							ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)							30
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren							20
3.5.3. Pregătire seminare / laboratoare / proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri							20
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)							8
3.5.5. Examinări							2
3.5.6. Alte activități							3
3.7. Total ore studiu individual	83						
3.8. Total ore pe semestru (număr ECTS x 25 de ore)	125						
3.9. Numărul de credite	5						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de Fundamentele psihopedagogiei speciale
4.2. de competențe	Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluarea diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul evaluării și intervenției psihopedagogice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs, tablă, computer, videoproiector, rețea Internet Cursul se desfășoară sub forma unor prezentări tip power point cu participarea activă a studenților
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	Sala de curs, tablă, computer, videoproiector, rețea Internet Seminarul se desfășoară prin prezentări ale unor studii de caz și a unor materiale didactice și programe folosite în intervenție pentru copiii cu dificultăți de învățare

6. Competențe

6.1. Competențe specifice acumulate¹

Competențe profesionale	C.P.1. Evaluarea și interpretarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor și adolescenților cu tulburări de dezvoltare, dizabilități, tulburări emoționale și comportamentale și cerințe educaționale speciale (CES). CP 2. Realizarea de adaptări curriculare și suport psihopedagogic conform nivelului de dezvoltare, vârstei, potențialului de învățare și identității culturale a copiilor și adolescenților cu tulburări de dezvoltare, dizabilități, tulburări emoționale și comportamentale și cerințe educaționale speciale (CES). CP 3. Elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor educaționale individualizate (PEI), proiectelor de intervenție personalizată (PIP) și planurilor de terapie a limbajului pentru copii, adolescenți cu tulburări de dezvoltare, dizabilități, tulburări emoționale și comportamentale și cerințe educaționale speciale (CES). CP 4. Proiectarea și realizarea de activități de consiliere psihopedagogică, învățare itinerantă și suport psihopedagogic pentru copii, adolescenți cu tulburări de dezvoltare, dizabilități, tulburări emoționale și comportamentale, cerințe educaționale speciale (CES) și familiile acestora. CP 5. Utilizarea tehnologiilor asistive și de acces în programele de învățare și intervenție psihopedagogică pentru copii, adolescenți cu tulburări de dezvoltare, dizabilități, tulburări emoționale și comportamentale și cerințe educaționale speciale (CES).
Competențe transversale	CT 1. Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică. CT 2. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi-disciplinară. CT 3. Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: - terminologia de bază utilizată în evaluarea diferitelor arii ale dezvoltării pe baza teoriilor validate științific din domeniul evaluării. - scopul, utilitatea și limitele diferitelor modalități de evaluare, instrumente și probe. - înțelege procesele de intervenție și de determinare a criteriilor de eligibilitate pentru adaptarea curriculară în cadrul serviciilor de educație specială și incluzivă. - deține un ansamblu funcțional de cunoștințe privind obiectivele individuale de învățare, metodele și tehnicile didactice, compensatorii și reabilitative și materiale curriculare, precum și tehnicile de management al comportamentului. - cunoaște principalele modele și teorii din cadrul diverselor paradigme privind consilierea psihopedagogică a copiilor cu dizabilități și a familiilor acestora. - deține cunoștințe privind principalele tehnologii asistive și de acces, produse, servicii și resurse care să facilitează mediul de dezvoltare al copiilor mici, mediul de învățare al elevilor și mediile profesionale ale adulților cu nevoi speciale, precum și procesul de incluziune al acestora. - normele competențele și treptele profesionale privind dreptul de liberă practică în psihopedagogia specială - tehnici de lucru eficiente. - cunoștințe privind principalele platforme de e-learning.
Aptitudini	Studentul este capabil să: - elaborează și aplică modalitățile de adaptare, de augmentare și de modificare curriculară pe baza cunoștințelor dobândite. - aplică în procesul de învățare al elevilor cu dizabilități modelul curriculumului bazat pe luarea de decizii. - selectează și analizează critic o gamă variată de proiecte de intervenție personalizate (PIP), proiecte educaționale individualizate (PEI) și planurilor de terapie a limbajului din practica consacrată din literatura națională și internațională, ca parte componentă a unui curriculum funcțional. - realizează activități de sprijin și învățare itinerantă, prin aplicarea principalelor teorii și ghiduri de bune practici bazate pe dovezi științifice. - aplică principiile designului universal (UD) și principiile designului în învățare (UDL), în vederea facilitării accesului copiilor cu dizabilități la curriculum adaptat și la activitățile educaționale și de viață cotidiană.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru - Absolventul își desfășoară activitatea în concordanță cu ghidurile de bune practici și codurile etice și de deontologie profesională. - Absolventul execută în mod responsabil sarcinile profesionale în condiții de autonomie profesională și asistență calificată. - Absolventul deține abilități de identificare și analiză critică a punctelor tari, a oportunităților de învățare și aplicație, precum și a limitelor desfășurării activităților didactice pe platforme de e-learning

Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	- Însușirea de către studenți a noțiunilor de bază privind problematica dificultăților de învățare - Cunoașterea principalelor metode și tehnici de intervenție psihopedagogică în dificultățile de învățare
--	---

7.2. Obiectivele specifice	-Familiarizarea studenților cu principalele teorii și modele ale dificultăților de învățare - Cunoașterea celor mai frecvente forme de dislexie, disgrafie, discalculie precum și a consecințelor acestora în plan școlar și social.
----------------------------	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Definiții și cauze ale dificultăților de învățare – delimitări conceptuale, modele de abordare teoretică, clasificare, etiologie. Diferența dificultăți de învățare/tulburări de învățare	Prelegere	
2. Repere psihogenetice. Modalități de evaluare și diagnosticare a dificultăților de învățare și diagnostic diferențial. Caracterizarea psihopedagogică a copiilor cu dificultăți de învățare	Prelegere, exemplificare de caz	
3. Diagnosticul diferențial	Prelegere	
4. Modelul teoretic al dificultăților de învățare	Prelegere	
5. Dificultățile de învățare a citirii. Dislexia	Prelegere. Exemplificare de caz	
6.Dificultățile de învățare în domeniul scrierii. Disgrafia	Prelegere. Exemplificare de caz	
7. Dificultăți de învățare în domeniul matematicii. Discalculia	Prelegere. Exemplificare de caz	
Bibliografie: 1. Alevriadou, A., Giaouri, S.(2016) A Comparative Analysis of Cognitive and Psychosocial Functioning in Children with Writing Disabilities, Psychology, 7, 154-165. http://dx.doi.org/10.4236/psych.2016.72018 2. Alloway, T.P., Gathercole, S.E. (2005) The role of sentence recall in reading and language 3. skills of children with learning difficulties, Learning and Individual Differences, 15, www.elsevier.com/locate/lindif . 4. American Psychiatric Association (2013) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition, DSM-5, Washington DC, American Psychiatric Publishing. 5. Ariel, A. (1992), Education of Children an Adolescents with Learning Disabilities, California State University, SUA. 6. Asociația Reninco România (1999) Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, București. 7. Bălaș-Baconschi, C. (2024) Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare, Suport de curs în format ID, UBB, Cluj-Napoca. 8. Bender, N. William (1993), Learning Disabilities: Best Practice for Professionals, Reed Publishing Inc., SUA. 9. Capellini AS, Coppede AC, Valle TR. (2010) Fine motor function of school-aged children with dyslexia, learning disability and learning difficulties (original title: Função motora fina de escolares com dislexia, distúrbio e dificuldades de aprendizagem). Pró-Fono Revista de Atualização Científica. jul-set;22(3):201-8. 10. Doyle, J. (1996), Dyslexia an introductory guide, London, Whurr publishers Ltd.. 11. Grégoire, J., Piérart, B. (1994), Evaluer les troubles de la lecture, DeBoeck-Wesmael, Bruxelles, p. 33-51, 105-127, 225-249. 12. Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) Exceptional Learners, Allyn & bacon, Massachusetts, p. 160-208. 13. International Dyslexia Association (IDA) (2017). Dyslexia In The Classroom. What Every Teacher Needs to Know, Baltimore. 14. Kaufmann, L. et al. (2013) Dyscalculia from a developmental and differential perspective, Frontiers in Psychology, volume 4, article 516. 15. Kuhnir, C., Blake, J. (1996), Cognitive deficit in language impairment, în: First Language, nr. 46, Alpha Academic.		

16. Mercer & Mercer (1985), Teaching Students with Learning Problems, Toronto, Charles E. Merrill Publishing Company.
17. Obrzut, J.E., Hydn, G.W. (1991), Neuropsychological Foundations of Learning Disabilities; Handbook of Issues, Methods and Practice, Academic Press Inc., London.
18. Roșan, A. (coord.) (2015). Psihopedagogie specială. Metode de evaluare și intervenție, Iași, Ed. Polirom.
19. Skiada, R., Soroniati, E., Gardelli, A., Zissis, D. (2014) EasyLexia: A Mobile Application for Children with Learning Difficulties, Procedia Computer Science 27.
20. Suggate,S., Pufke, E., Stoeger, H. (2016) Do fine motor skills contribute to early reading development? In Journal of Research in Reading, Volume 00, Issue 00, pp 1–19.
21. Ungureanu, D. (1998), Copiii cu dificultăți de învățare, E.D.P., București.
22. Vianin, P. (2011). Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare, Cluj- Napoca: ASCR.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare- învățare	Observații
1. Clarificări terminologice. Dificultăți de învățare/tulburări specifice de învățare.	Prelegere interactivă bazată pe explicație, conversație, dezbateri.	
2. Dificultățile de învățare și eșecul școlar; realizarea unei paralele între acestea cu exemplificări pe baza unor studii de caz.	Prelegere interactivă, dezbateri	
3. Conștiința fonologică și importanța acesteia în achiziția abilităților instrumentale	Prelegerea interactivă	
4. Realizarea unor probe de screening al populației infantile pentru a depista copii la risc de dezvoltare a dificultăților de învățare (1)	Exercițiu	
5. Realizarea unor probe de screening al populației infantile pentru a depista copii la risc de dezvoltare a dificultăților de învățare (2)	Exercițiu	
6. Taxonomii ale dificultăților de învățare și implicațiile lor asupra activității profesorului de sprijin	Prelegere interactivă bazată pe explicație, conversație, dezbateri.	
7. Prezentări de cazuri ale unor copii cu dificultăți de învățare	Prezentări	
8. Abordarea cognitivă a înțelegerii citirii. Implicațiile acesteia pentru dificultățile de citire.	Expunere interactivă. Prezentări	
9. Comprehensiunea citirii și relația acesteia cu problemele de atenție și hiperactivitate.	Prezentări	
10. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera cititului	Metoda proiectului	
11. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera scrisului	Metoda proiectului	
12. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera matematicii	Metoda proiectului	
13. Dificultățile de învățare a scrisului în contextul problemelor de lateralizare.	Metoda proiectului	
14. Tulburări ale limbajului pragmatic la copii cu dificultăți de învățare și deficit de atenție cu hiperactivitate.	Metoda proiectului	
Bibliografie: 1. Bălaș-Baconschi, C. (2024) Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare, Suport de curs în format ID, UBB, Cluj-Napoca. 2. Burlea, G. (2007). Tulburările limbajului scris- citit. București: Polirom.		

3. Cain, K., Bignell, S. (2014) Reading and listening comprehension and their relation to inattention and hyperactivity, British Journal of Educational Psychology, 84, 108–124.
4. Doyle, J. (1996), Dyslexia an introductory guide, London, Whurr publishers Ltd..
5. Geist, E. (2009). Children are born Mathematicians – Supporting Mathematical Development, Birth to Age 8, Columbus: Merrill.
6. Green, B. C., Johnson, K. A., Bretherton, L. (2014). Pragmatic language difficulties in children with hyperactivity and attention problems: an integrated review, International Journal of Language and Communication Disorders, Vol. 49, No.1.
7. Kendeou, P., van den Broek, P., Helder, A., Karlsson, J. (2014). A Cognitive View of Reading Comprehension: Implications for Reading Difficulties, Learning Disabilities Research & Practice, 29(1), 10–16.
8. Richards, R. (1999). The Source for Dyslexia and Dysgraphia, East Moline, IL: Linguisticsystems.
9. Roșan, A., Marcu, S. (coord.). (2007). Învățăm împreună – repere metodologice în educația incluzivă. Cluj-Napoca, Ed. Alma Mater.
10. Sherman, H., Richardson, L., Yard, G. (2009). Teaching Learners who Struggle with Mathematics - Systematic Intervention and Remediation, Columbus: Merrill.
11. Ungureanu, D. (1998), Copiii cu dificultăți de învățare, E.D.P., București.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În concordanță cu Normele Colegiului Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004, precum și noile norme publicate în MO nr 268, Partea I din 9 aprilie 2019**

Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)

Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Cunoașterea celor mai importante aspecte ale suportului de curs	Examen scris	60% 10% oficiu
10.5. Seminar	Sinteză teoretică a principalelor aspecte legate de dificultăților de învățare. Metode și tehnici de reabilitare a dificultăților specifice de învățare, în raport cu criteriul validității	Activitate la seminar	30%
10.6. Standard minim de performanță - Elaborarea unui plan de evaluare pentru copiii cu dificultăți de învățare - Cunoașterea principalelor metode de intervenție în domeniul dificultăților de învățare			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

								
--	--	--	---	--	--	--	--	--

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."

Data completării:

Mai 2025

Coordonator de disciplină
Lect.univ.dr. Cristina Bălaș-Baconschi

Tutore de disciplină/
Lect.univ.dr. Cristina Bălaș-Baconschi

Data avizării în departament:

Mai 2025

Semnătura directorului de departament

